

GENTECH ALS ALTERNATIEF VOOR DIERENLEED?

Livestock Research in Lelystad werkt aan een genetisch gemodificeerde kip om het doden van miljoenen eendagskuikens te stoppen. De onderzoekers willen een gen uit een kwal koppelen aan het geslachtschromosoom van mannelijke kuikens, zodat die eieren oplichten onder een speciale lamp. Gentech ten behoeve van dierenwelzijn; de meerderheid van de Tweede Kamer wees dit af. Mee eens?

tekst: Albert Sikkema & Roelof Kleis

Robin van den Berk

student Dierwetenschappen:

'Ik ben voor de gentech-kip. De hamvraag voor mij is: is het veilig? In dit geval komen de genetisch gemodificeerde haantjes niet in de voedselketen, ze vormen geen gevaar voor de voedselveiligheid. En je voorkomt er een slachting onder de eendagskuikens mee. Bovendien zit er een economische kant aan. Door alle mannelijke eendagskuikens in de shredder te gooien, voer je de helft van je productie af. Voor mij geldt als grens: geen gentech-producten in onze voedselketen.'

Cor van der Weele

bijzonder hoogleraar Humanistische Wijsbegeerte.

'Helaas wordt de discussie gedomineerd door economische overwegingen. Daardoor is de combi-kip bijvoorbeeld geen optie omdat hij niet concurrerend is. GM is wat mij betreft geen principieel probleem. Maar we moeten een stap terug in de discussie: als je dierenwelzijnsproblemen alleen maar kunt oplossen in een klein resthoekje van een zoekruimte die wordt gedomineerd door de waarden concurrentie en efficiency, dan klopt het krachtenveld in die ruimte niet. Het probleem van deze keuze lijkt me dan ook dat hij naar voren komt in een krachtenveld dat te weinig ruimte laat voor diepere vragen over mens-dierrelaties. Hoe lastig het ook is, ik denk dat we in de omgang met dieren in de veehouderij niet om grote vragen heen kunnen.'

Anne van Lith

directeur Zonnefarm Ei, pluimveehouderij en eierpakstation, Sterksel.

'Als pluimveehouder wil ik graag werken aan verbetering van het dierenwelzijn. Het doden en versnipperen van eendagshaantjes is daarom absoluut niet wenselijk. De gentech-kip lijkt mij een goed alternatief, maar knelpunt is de angst bij het publiek voor genetische modificatie. Dat merken we voortdurend. Supermarkten eisen van ons dat de eieren niet van kippen komen die genetisch gemodificeerd voer krijgen. De angst voor GM-materiaal zit diep. En de politiek is gevoelig voor die angst bij de consument. Jammer, omdat in dit geval het product dat in de winkel komt niet eens gemodificeerd is.'

Matthijs Kolpa

voorzitter Wageningen Environmental Platform, mede-organisator gmo-debat:

'Ik heb geen sterke mening over de gentech kip. Veel mensen roepen wel: 'laat de natuur de natuur zijn', waarmee ze gentech bij hogere organismen afwijzen. Daar kan ik me wel een heel eind in vinden. Echter, sommige kippenrassen zijn al zo doorgefokt dat je ze bijna niet meer natuurlijk kan noemen. Aan de andere kant is het dierenleed in de sector erg groot. Ooit een filmpje gezien van haantjes die van de lopende band zo in de gehaktmolen worden gegooid? Niet heel prettig kan ik vertellen. Wat dat betreft zou ik zeggen: gebruik die gentech maar, zolang ik maar niet fluorescent ga oplichten.'

Esther Kok

business-unit Authenticiteit & Novel Foods, Rikilt:

'Je weet dat genetische modificatie bij dieren maatschappelijk gevoelig ligt, dus ik zou eerst andere opties onderzoeken. Dan geef ik de voorkeur aan de dubbeldoelkip, waarbij je de eendagshaantjes niet vergast of verhakselt, maar grootbrengt voor de vleesconsumptie. Misschien worden de eieren en het kippenvlees dan wat duurder, maar dat moet je er maar voor over hebben. De genetek-kip is in mijn ogen een wel erg technologische oplossing. Ik vind dat je geen soortvreemde genetische merkers moet gebruiken om gmo's van gangbaar voedsel te kunnen onderscheiden. Van de andere kant begrijp ik dat in dit geval het kwal-gen alleen in mannelijke embryo's zit, waardoor het gen niet in de voedselproductie komt. Dat is technisch gezien een goede oplossing, maar ik vraag me wel af: wat doe je dan met de miljoenen eieren met het kwal-gen? Weggooien, als veevoer gebruiken? Je verspilt dan hoe dan ook voedsel.'

Bart Gremmen

hoogleraar Ethiek in de Levenswetenschappen en projectleider 'Alternatieven voor het doden van eendagshaantjes'

'Wat zo interessant is aan de genetekkip, is dat de modificatie niet in het eindproduct zit maar in het proces. De gemodificeerde eieren, de haantjes, worden uitgeleerd nog voordat ze de broedmachine in gaan. Dat is een belangrijk onderscheid met gangbare GM-techniek. In de discussie zie je die nuance evenwel niet terug. De combikip lijkt een mooie oplossing, maar is het niet. Zowel het vlees als de eieren zijn van een heel andere kwaliteit dan de consument gewend is. Economisch zijn ze bovendien niet rendabel. Doorgaan op dezelfde weg lijkt op dit moment dus de enige optie. Eendagshaantjes worden gedood, maar niet weggegooid. Ze dienen nog een doel. Dat maakt het voor veel mensen toch acceptabel. Voor ons als onderzoekers is het een interessante casus. Het gaat niet om het kiezen tussen goed en kwaad, maar om een keuze tussen slecht en minder slecht.'